

СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ ТА ЗАВДАННЯ ЩОДО ФОРМУВАННЯ І РОЗВИТКУ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВ АПК КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Сільськогосподарське виробництво повільно відходить від екстенсивної моделі господарювання, що може поставити під загрозу перспективи сталого розвитку регіону в умовах кліматичних змін. Серед проблем, що потребують вирішення ми виділили такі:

- відсутнє впровадження сучасних технологій та методів господарювання у сільському господарстві;

- низькими є темпи будівництва житла та об'єктів соціальної інфраструктури у сільських районах у рейтингу міжнародної конкурентоспроможності регіонів України за 2013 рік найгірші оцінки область отримала за «вищу освіту і професійну підготовку» (27-е місце), «технологічну готовність» (26-е місце), «інфраструктуру» (25-е місце) і «охорону здоров'я та початкову освіту» (27-е місце) [1];

- область відстає у питаннях створення інфраструктури інноваційного розвитку (технопарки, індустріальні парки, еко- та соціополіси тощо), інфраструктури розвитку сільських територій, мережі центрів соціальної адаптації та соціокультурних інновацій.

Стратегічні пріоритети та завдання щодо покращення ситуації із збереженням трудового потенціалу села повинні базуватись на поєднанні заходів державного, регіонального і місцевого рівнів. На Другому Всеукраїнському форумі у 2007 році було представлено Концепцію збереження і розвитку трудового потенціалу України до 2017[2] року, в якій закладено фундамент для розробки напрямів не тільки удосконалення заходів із збереження трудового потенціалу, а й для подальшого розвитку трудових ресурсів шляхом впровадження ефективних спрямувань в області охорони праці працюючих, підвищення їх працездатності за рахунок покращення показників здоров'я, удосконалення загальнодержавних програм соціального захисту працюючого населення.

Основною складовою концепції ефективного управління розвитком трудового потенціалу села є вдосконалення демографічної політики у сільській місцевості. До основних заходів з оздоровлення демографічної ситуації на селі слід віднести:

- покращення умов життя, праці, побуту населення;
- покращення здоров'я селян, пом'якшення депопуляції шляхом зниження смертності;

- зменшення негативного впливу погіршення довкілля, посилення контролю за станом здоров'я, продуктами харчування і навколишнім середовищем;

– реформування оплати праці з метою підвищення її стимулюючої і відтворювальної функцій;

– удосконалення законодавчої бази з покращення положення жінок під час народження і догляду за дітьми, створення умов для дошкільного та шкільного виховання дітей.

Збереження трудового потенціалу села пов'язано із розв'язанням проблеми сільської бідності. У зв'язку із цим створення економічно-правових умов для збільшення доходів і зростання економічної активності працездатних громадян визначено першочерговим напрямом проведення політики подолання бідності.

Підвищення ефективності використання трудового потенціалу села пов'язано із зовнішніми чинниками, тобто економічною ситуацією в країні. Вихід соціально-трудової сфери села з кризи є можливим лише за умов державної підтримки. До фінансового механізму підтримки аграрного сектору відносять кредитні, інвестиційні, податкові інструменти та механізм страхового захисту. Основними споживачами кредитів виступають сільськогосподарські підприємства. Особливо великі труднощі виникають з отриманням кредитів у дрібних сільськогосподарських товаровиробників. Головними перешкодами в отриманні кредиту є відсутність застави та високі відсоткові ставки. Оскільки кредитування сільськогосподарського виробництва вважається багатьма фінансовими установами досить ризикованим бізнесом, то одним з механізмів забезпечення повернення наданих кредитів є наявність надійної і ліквідної застави [3, с.55]. Предметом застави здебільшого виступають основні виробничі фонди (переважно сільськогосподарська техніка), майбутній урожай, а також наявне поголів'я тварин [3, с.56]. Крім того, банки обслуговуючи агробізнес, надають перевагу короткостроковим кредитам тому, що вони для них є найбільш привабливими з огляду на менший ризик.

Сьогодні багато говориться про те, що на шляху легалізації робочих місць на селі, підвищення їхньої привабливості слід активізувати підприємницьку діяльність. Основними напрямками підприємництва на селі мають стати не тільки фермерство, а й відродження народних промислів, сфера туристичних, соціально-побутових, комунальних послуг, торгівля, автосервіс, транспортні послуги тощо [4, с.72]. Хоча особисті підсобні господарства і не вирішуватимуть проблеми сільської зайнятості у середньостроковій та довгостроковій перспективі, однак цей вид зайнятості сільського населення може стати ефективним інструментом протидії кризі на ринку праці.

Вирішенню проблем формування та розвитку трудового потенціалу АПК сприятиме зміна державної політики щодо місцевого самоврядування, яка повинна забезпечити прогнозовані і постійні доходи місцевих бюджетів, реалізацію права вільно розпоряджатись наявними у територіальній громаді коштами [5, с.72].

Слід приділити увагу формуванню в області ефективної та доступної мережі суб'єктів сільськогосподарської дорадчої діяльності для задоволення потреб сільськогосподарських товаровиробників та сільського населення у розширенні професійних знань і вдосконаленні практичних навичок, підвищенні ефективності господарювання та розвитку сільської місцевості. Зазначене приведе до підвищення рівня професійних знань і вдосконалення практичних навичок прибуткового ведення сільськогосподарського виробництва, а також

розвитку і стабільному функціонуванню інфраструктури аграрного ринку.

Отже, формування трудового потенціалу сільського господарства є одним із пріоритетних завдань аграрної політики.

Література

1. Департамент агропромислового розвитку Кіровоградської державної обласної адміністрації [Електронний ресурс] : [офіційний веб – сайт]. – Електронні дані. – – [Департамент агропромислового розвитку © 2014].- Режим доступа: <http://apk.kr-admin.gov.ua/index.php/2014-05-22-05-04-7/2014-06-02-13-46-24/doradnictvo/zakonodavstvo/item/6>

2. Розпорядження Про схвалення Концепції Загальнодержавної цільової соціальної програми збереження і розвитку трудового потенціалу України на період до 2017 року [Електронний ресурс]: Розпорядження Про схвалення Концепції Загальнодержавної цільової соціальної програми збереження і розвитку трудового потенціалу України на період до 2017 року від 22 липня 2009 р. N 851-р <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/851-2009-%D1%80>.

3. Гудзь, О. Є. Кредитування і банківське обслуговування підприємств агропромислового виробництва: сучасні тенденції та особливості / О. Є. Гудзь. – К.: ННЦ ІАЕ, 2005. – 170 с.

4. Пітюлич, М. І. Трудовий потенціал регіону: стратегія розвитку і функціонування / М. І. Пітюлич, М. І. Білен, В. В. Мікловда. – Ужгород: Карпати, 1996. – 139 с.

5. Шпикуляк, О. Г. Трудовий потенціал села та кадрове забезпечення аграрних підприємств / О. Г. Шпикуляк // Агроінком. – 2005. – №5-6. – С. 63-65.

Головчук О.В., аспірант
Хмельницький національний університет
м. Хмельницький

КОМПЛІМЕНТАРНІСТЬ ПРИНЦИПІВ TQM І УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЯМИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ РОЗВИТКУ ПЕРСОНАЛУ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Відмітною рисою розвитку світової економіки на сучасному етапі є значний вплив НТП на конкурентоспроможність як окремих суб'єктів ринку, так і різного роду макроекономічних утворень. Продукти інтелектуальної діяльності людей, втілені у науково-технічні й технологічні новинки, все стрімкіше змінюють і урізноманітнюють потреби споживачів, примушуючи виробників вдосконалюватись, поліпшувати і розвивати свою ресурсну базу, розширювати можливості, способи і напрями формування споживчих цінностей. В свою чергу, боротьба виробників за ринки збуту зумовлює подальший розвиток процесів глобалізації, а значить – спонукає потужних ринкових гравців (ТНК) до активних дій для розширення своєї присутності на ринках.

Тиск таких компаній відчувають і українські машинобудівні підприємства, які нині вимушені боротись не лише за ніші на доволі структурованих ринках розвинених країн (що є важливим завданням в контексті євроінтеграційних процесів), а й за збереження існуючих позицій на ринках України. Специфіка продукції машинобудування (а це переважно ринок виробників, ринок продукції проміжного споживання) диктує свої вимоги до її характеристик – як цінових, так і функціонально-експлуатаційних. Споживачі такої продукції (виробничі підприємства, що оновлюють свої технологічні системи) прагнуть таких технологічних змін, які б гарантували їм тривалі конкурентні переваги. Тим